

Henriëtte Bernarda Julie (Han) Polak is geboren op 19 augustus 1915 in Wageningen. Ze was een dochter van Martin Willem Polak en Annie Sophie de Graaff. Ze had twee zusje en een broertje, Martine (Tessie) Annie (1918), Nora Sophia (1923) en Bernard (Bert) Jan Rudolf (1927). De familie was joods. Haar vader was docent aan de Landbouwschool. Hun moeder overleed in 1932.

In september 1937 ging ze studeren aan de Academie voor Lichamelijke Opvoeding in Amsterdam. Ze werd daar in oktober 1939 welpenleidster bij groep 14. Haar zus Tessie was voor de oorlog welpenleidster bij de Heeromagroep in Wageningen en bij groep 21 in Den Haag en haar broertje Bertie was verkenner bij de Heeromagroep.

In de oorlog woont ze ook nog in Amsterdam. Vanuit haar kamertje in de woning Pl. Kerklaan 9B kon zij het plein zien, waar de Joden verzameld werden voor zij op transport werden gesteld. Vlak voordat ze zelf moest onderduiken slaagde zij nog voor haar opleiding.

In het najaar van 1942 ontvingen Martin Willem Polak en zijn vier kinderen een oproep om zich te melden voor werk in Oost Europa. Een collega van haar vader stelde voor dat ze gingen onderduiken. Met de hulp van de ondergrondse kwamen ze eerst terecht in Renkum maar snel daarna werden ze ieder op andere plekken ondergebracht. Han en Tessie komen terecht bij dominee Pieter Tasseron en zijn vrouw Clasina. Ze woonden in het dorpje Goenga vlakbij Sneek. Han gaat al snel weer door, omdat ze gezocht wordt. In de loop van 1943 worden mevrouw Geertje de Vries-Nauta en haar dochter Sjoerdje, die op het adres Galamagracht 13 te IJlst wonen, gevraagd of zij onderduikers in huis kunnen. Op maandagavond 16 augustus 1943 wordt Han in het donker met een auto naar IJlst aan de andere kant van Sneek gebracht. Hannie is in het bezit van een vals persoonsbewijs op naam van Jacoba Bouwman uit Zeeland. Goenga en IJlst vielen binnen het district Sneek van de Landelijke organisatie voor hulp aan onderduikers. Twee keer vindt huiszoeking plaats maar Han wordt niet opgepakt. Op zondag 15 april 1945 wordt IJlst bevrijd. Na de bevrijding gaat Hannie Polak op 7 augustus 1945 terug naar Wageningen.

Haar vader was ondergedoken op de Archimedesweg 108 in Amsterdam. Zusje Tessie dook onder bij de familie Tasseron. Ook haar ander zusje en broertje duiken onder, maar die zitten op andere plaatsen. Allen overleven echter de oorlog.

Na de oorlog keerde ze terug naar Wageningen waar de familie ging wonen op Wilhelminaweg 10. Toen de omstandigheden weer wat normaal waren geworden bleken er wel honderd jongens te zijn die scout wilden worden. De Heeromagroep werd eerst in twee en later in drie troepen opgesplitst: Heeroma I, II en III. Later werden de groepen hernoemd.

Heeroma I bleef Heeroma heten (met paarse das), Heeroma II werd de Belmontegroep (met groene das) en Heeroma III werd de Dorschkamp (met kaki das met groene rand). In 1949 word de Dorschkampgroep weer opgeheven. Bert werd voortrekker bij de Grunsfoortstam, Han werd Akela bij groep Heeroma I en Tessie werd Akela bij groep Heeroma III.

In Wageningen werd ze lerares lichamelijke opvoeding op het Wageningsch Lyceum. Daarnaast bleef ze Akela bij de Heeroma horde in Wageningen.

Han is overleden op 7 februari 2012 in Wageningen. Haar zus Nora emigreerde naar Australië en zus Tessie naar Canada.

Meer informatie

[Gezinspagina van Martin Willem Polak \(1882-1966\) en Anna Sophia de Graaff \(1889-1932\) \[Tom Verwaijen, Haza-21\]](#)

[Het vaderland » 20 aug 1915 - Art. 85 | Delpher](#)

[Het vaderland » 02 maa 1918 - Art. 132 | Delpher](#)

[Haagsche courant » 12 apr 1923 - Art. 80 | Delpher](#)

[Provinciale Overijsselsche en Zwolsche courant » 21 nov 1932 - Art. 94 | Delpher](#)

[100-jaar-wagenings-lyceum.pdf \(markvogt.com\)](#)

[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvindes, jrg 25, 1939, no. 9, 1939 » 1939-10 - Pag. 28 | Delpher](#)

[De verkenner; off. orgaan voor de Padv. Beweging in Nederland, 1948, no. 9, 1948 » 1948-09 - Pag. 10 | Delpher](#)

[Henriëtte Bernarda Julie \(Han\) Polak + 07-02-2012 overlijdensbericht en condoleances - Mensenling.nl](#)

[Henriette Bernarda Julia Polak, 1915 | Hiding out in Frisia \(ondergedokeninfryslan.nl\)](#)

[Indexen \(archief.amsterdam\)](#)

[Martine Annie "Tessie" Polak Homburg \(1918-2020\) - Find a Grave-gedenkplek](#)

[Onderduikers in IJlst.pdf \(ondergedokeninfryslan.nl\)](#)

[Tasseron Pieter & Clasina \(de Vries\) \(yadvashem.org\)](#)

[Predikanten die Joden hielpen VI \(wordpress.com\)](#)

[119-Scouting-Die-Wiltgraeff-Plaatsingslijst-v2023.pdf \(wageningen.nl\)](#)

Wageningen Courant, 26 februari 1947

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.